

Jak přitvrdit s povinným očkováním? Likvidačními pokutami, navrhuje ministerstvo

30. 12. 2014 05:46 - Zuzana Candigliota, čtenost: 3056x, karma: 39,49

V Poslanecké sněmovně se právě [projednává](#) návrh objemné novely zákona o ochraně veřejného zdraví z pera Ministerstva zdravotnictví, ve které je nenápadně vsunuta možnost ukládat až likvidační pokuty k nepřímému vynucování povinného očkování. Nejde ovšem o pokutu rodičům neočkovaného nebo částečně očkovaného dítěte, pokuty budou hrozit pořadatelům škol v přírodě a dětských táborů, provozovatelům mateřských škol a dětských skupin, ale i dětským lékařům. Zarážející je, že zcela chybí zdůvodnění navrhované represe, která je v rozporu s vyváženým řešením přijatým v západních demokraciích.

Komu a za co budou hrozit pokuty?

- **Mateřským školám a nově i provozovatelům tzv. dětských skupin a osobám provozujícím péči o děti do 3 let věku** (fyzickým osobám na základě živnosti, právnickým osobám i bez podnikatelského oprávnění – tedy i neziskovým mateřským centrům nebo hlídacím klubům) bude hrozit **pokuta až 500.000 Kč za přijetí dítěte, které není kompletně naočkované** – § 50, § 92k odst. 4 a odst. 6 písm. d);
- **Školám, organizátorům škol v přírodě, dětských táborů a dalších zotavovacích akcí** bude hrozit **pokuta až 100.000 Kč za vyslání nebo přijetí dítěte, které není kompletně naočkované**, a za nesplnění povinnosti pořádat výpisy z posudků o zdravotní způsobilosti dětí a následně je uchovat po dobu 6 měsíců od skončení akce – § 9 odst. 1 písm. a), § 92d odst. 3 písm. b) a odst. 7 písm. b);
- **Praktickým dětským lékařům za nesplnění povinnosti provést povinné očkování bude hrozit pokuta až 3.000.000 Kč** a za nesdělení informací hygienické stanici o jménu a bydlišti pacienta a datu a druhu jeho očkování či trvalé kontraindikaci až 2.000.000 Kč – § 45 odst. 2, § 51 odst. 1 písm. b), § 92k odst. 2 písm. c) a f) a odst. 6 písm. a), b).

[\(návrh novely s důvodovou zprávou, znění zákona s vyznačenými změnami, odkaz na průběh legislativního procesu - web Poslanecké sněmovny\)](#)

Volání ministerstva po stále větší represí přichází v době, kdy si stále více lidí uvědomuje, že na současném systému povinného očkování v ČR je něco velmi v nepořádku, eufemisticky řečeno. Rodiče a nezávislí odborníci stále častěji otevřeně hovoří o závažných nežádoucích účincích, které nejsou řádně hlášeny a vyhodnocovány, naopak jsou popírány. Jejich enormní podhlášenost nikdo neřeší a o odškodňování postižených se zatím jen diskutuje.

Místo toho, aby se stát odpovědně přistupoval k obavám rodičů, snažil se získat jejich důvěru, poskytl jim vyvážené informace o očkování, nabídl více možností volby (odložení očkování, volba jiné šetrnější vakcíny) a také se zaručil za odškodnění v případě nežádoucích účinků, co stát nabízí?

Jednostranná a nedůvěryhodná [Národní imunizační komise](#) (bez neurologů, za to [se spolupracovníky farmaceutického průmyslu!](#)), která na ministerstvu ovlivňuje očkovací politiku, se snaží v rozporu se zájmem dětí znemožňovat rodičům volbu šetrnějšího, ale stejně účinného schéma hexavakcíny 2+1 nebo volbu šetrnějších vakcín, snaží se ztěžovat a zpochybňovat vyhodnocování nežádoucích účinků a vydávání doporučení k bezpečnějšímu očkování dětí Státním ústavem pro kontrolu léčiv a nerušeně zavádí další povinná očkování pro některé skupiny osob (viz zveřejněné zápisy komise).

Zdůvodnění represe? Není potřeba!

Když se vrátím k návrhu zákona – jaké je zdůvodnění nutnosti represivních opatření v podobě statisícových až milionových pokut? Obecně **před zavedením jakéhokoli opatření k ochraně veřejného zdraví** ve vyspělých zemích se zpracuje **analýza, která posoudí rizika, efektivnost opatření**, zátěž na jednotlivce i spravedlnost politiky atd. Ovšem v důvodové zprávě nenajdeme žádný argument, proč je nezbytné očkování proti každé z 9 povinně očkovaných nemocí pro přístup dítěte do předškolního zařízení nebo na tábor. Není nijak vysvětleno, proč u zaměstnanců školek se žádné očkování nevyžaduje, ani proč k povinné školní docházce už najednou kompletní očkování není nezbytné.

Pouze u zaváděné podmínky očkování pro všechna zařízení pro děti do 3 let věku se uvádí, že se přispěje ke zkvalitnění proočkování dětí. Bez uvedení jakéhokoliv údaje a čísla, např. jaká je současná a jaká žádoucí proočkování, kolik % rodičů očkování odmítá apod. Dokonce ani předkladatelé netvrdí, že reagují na nějaký problém z praxe – např. že v mateřských centrech, kde se nekontrolovatelně setkávaly neočkované děti, vznikaly epidemie a došlo k úmrtím apod. Nic takového.

Návrhem se prý také vyhoví požadavkům Světové zdravotnické organizace (WHO). Ovšem bez upřesnění, že WHO nevyžaduje ani povinnost očkování, ani hrozbu vysokých sankcí a dokonce ani bránění přístupu neočkovaných dětí do předškolního kolektivu. Požadavky WHO splňují i státy, jako je [Německo a Rakousko, které mají dobrovolné očkování a přístup do školek a táborů nepodmiňují žádným očkováním](#). Možná právě proto neexistují žádné oficiální analýzy – protože nedokážeme nijak zdůvodnit, v čem je situace v ČR tak odlišná od zmíněných zemí, že u nás potřebujeme zastrasování, represi a diskriminaci pod záminkou ochrany veřejného zdraví. Ve skutečnosti totiž nejde o ochranu veřejného zdraví, ale o nepřímou sankci proti rodině.

Jednání bude zároveň po právu i proti právu – vyberte si!

Návrh novely také neřeší, že se zaváděné delikty dostanou do rozporu se stávající právní úpravou a praxí. Lékař si musí podle zákona o zdravotních službách vyžádat k očkování dítěte svobodný a informovaný souhlas rodičů (protože nejde o péči, kterou lze ze zákona poskytnout bez souhlasu nebo dokonce proti vůli rodičů, rodičům pouze hrozí za nesplnění očkování pokuta), tak jak může být neprovedení očkování deliktem, za který lékaři hrozí až 3milionová pokuta? Stejně tak krajský úřad a správní soud už v několika případech uznaly možnost mateřské školy udělit z podmínky očkování výjimku na základě žádosti rodičů odůvodněné jejich přesvědčením a svědomím. Jak tedy mohou být za respektování práva dítěte a rodičů postihovány?

Když jsme u těch výjimek, tak **ministerstvo možnost výjimek do novely opět „zapomnělo“ zapracovat**. Přitom už ombudsman Motejl před více než 10 lety vyzval k umožnění výjimek z povinného očkování a změně zákona v tomto smyslu. Rovněž Ústavní soud (sp. zn. III. ÚS 449/06) před pár lety rozhodl, že z povinného očkování musí existovat výjimky z ústavně relevantních důvodů, např. z důvodu víry a přesvědčení, kdy očkování nesmí být vynucováno a jeho nesplnění sankcionováno.

Co se dá dělat?

Zákonodárci by měli od ministerstva tvrdě vyžadovat zdůvodnění (podklady, analýzy a studie) ke všem návrhům týkajícím se povinného očkování a s tím spojenou represí a nenechat se "opít rohlíkem" a opakovanými ničím nepodloženými mantrami o proočkování a ochraně veřejného zdraví. A to zvláště v případě, kdy se praxe u nás diametrálně liší od našich západních sousedů. Zákonodárci by měli odmítnout ničím neodůvodněné snahy zavádět likvidační pokuty v souvislosti s povinným očkováním. Dále by měli vyžadovat zákonné zakotvení možnosti výjimek z povinného očkování a okamžité převzetí odpovědnosti státu za nežádoucí účinky povinného a státem doporučovaného očkování.

Ředitelky mateřských škol, provozovatelé dětských skupin a organizátoři dětských táborů, kteří chtějí přijímat i děti, které nejsou kompletně naočkované dle státního schématu, by se měli co nejlépe chránit před možnou agresí hygienických stanic, proto by měli mít „papíry v pořádku“. Doporučuji jim nejprve vyzvat rodiče, aby podali písemnou žádost o výjimku a v ní rozvedli, proč je povinné očkování v rozporu s jejich přesvědčením nebo v rozporu se zájmem jejich dítěte. Poté ředitel MŠ nebo provozovatel **může přistoupit k udělení výjimky** (např. [touto formou](#)) a nemusí se nechat zastrašovat.